

Naročnina za celo leto
2 K.

Posezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
tora poslati vprijet.

Cena oznanil je za eno
stan 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
12 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani
4 K., $\frac{1}{32}$ strani 2 K., $\frac{1}{64}$
strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu
je cena posebno znižana.

Za oznanila (inserate)
uredništvo in upravni-
štvu ni odgovorno.
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ptiju v
gledališkem poslopu
štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datirat z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopi se ne vracajo
in se morajo najdaje do
pondeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

Štev. 16.

V Ptiju v nedeljo dne 5. augusta 1906.

VII. letnik

Babilonski stolp.

"In Gospod jim je zmešal jezik, da
niso eden drugega več razumeli..."

Ko so svetopisemski Židje v svoji oholosti
poteli zidati stolp do nebes večnega Jezova, ko
v svoji nadutosti mislili, da so višji in moč-
nejši nego stvarnik sam, — jim je Bog jezik
zmešal in niso se več razumeli... Tudi slovenski
pravki so zidali leta za leti na svojem babi-
lonskem stolpu, ali danes se podira njih zgradba,
danes se ruši njih nadvlada, danes se sami ne
znamijo več...

Kako navdušeno so zagovarjali prvaško
čistnost". Imenovali so se sicer na tihem „li-
beralce“, „klerikalce“, „radikalce“, — ali „eden“
so bili v zatiranju nezavednega ljudstva, trpe-
zaj v nevidnih verigah sužnosti ter duševne in
gospodarske odvisnosti. In zidali so na babi-
lonskem stolpu naprej... Ustvariali so posojil-
nice, sebi v dobicek, ljudstvu v škodo. Ures-
taivali so konzumine in produktivne zadruge,
zopet sebi v dobicek, ljudstvu v škodo. Ustanov-
ili so čitalnice ter „izobraževalna“ društva, ali
pri nauk jim je: izobrazba za nas prvaške
čistote, ljudskim čebelam pa neumnost, neizobrazbo.
Sili so svoja mladenička in deviška „Marijina
čistota“, ali devištvu ni bilo nikjer v taki ne-
umnosti kot v teh društvih... In zidali so na-
prej na babilonskem stolpu. Na tisoče slabih
čink so zmetali med ljudstvo, kakor so: „Po-
darje o satanu“, „Grofica beračica“, njih čas-
opise pa je vedoma in hote širilo neumnost in
ne-poneumnovalni listi so „Novi slovenski

Štajerc“ (ton te cunje bi opravičil ime „Novi
svinjski Štajerc“), „Gospodar“, „Naš Dom“ itd.
— Tako so pripravili ljudstvo srečno na stališče,
da čita komaj praktiko in da mu je domovina
obdana s kitajskim zidom. In pravki so zidali
babilonski stolp naprej...

Zdaj pa se podira njih zgradba, kajti eden
drugaš ne razumejo več.

V Ljubljani so razbili klerikalci shode liberalnega Tavčarja baje zaradi „volilne pravice“. Tavčar in njegovi pristaši vpijejo, da so kranjski klerikalci „Efijalci, ki so prodali štajerske in koroske Slovence“. Kutarski prijatelji klerikalca dr. Šušterščka pa zopet vpijejo, da so kranjski liberalci „ničle, ki so brez pomena in veljave“. In ta koncert trajala že mesec za meseci, tako da človeka ušesa bol.

Ali še naprej! Klerikalci sami med seboj
se ne razumejo več. Koroški prvaški klerikalci
z dr. Brejcom na čelu zbrali so se na shodu v Celovcu in so sklenili hudo nezaupnico
kranjskim klerikalcem ter izjavili, da se ne
udeleže katoliškega shoda v Ljubljani. Doživeli smo torej slučaj, da izkljuje vrana vranji
oko. Klerikalec ubija klerikalca in majku bodo
frančiškani kmetske župnike klofutali, Brejc
prime škofa Jegliča za vrat, Korošec zlasti Lam-
peta, kute bodo letele po zraku in — prvaški
babilonski stolp se podere, da se potrese zemlja.

Na Štajerskem je ta zmešnjava posebno
značilna. Komaj se je prikazal novopečeni poslanec
Korošec na Dunaju, že je pričel zahrbtno ruvati
proti hofratu Ploju. Tiho a brezobzirno mu
koplje grob, kajti to politično dete Korošec, ki

Sadje, jabolka in hruške, je večkrat črvivo, to pri-
haja od črva drobnega, sivoruvatega metulja, ki le po
noči in zvečer leta. Zvečer, če s palico vdariš po dre-
vesni veji, zleti, a kmalu zopet izgine v drevesnem vrhu.
Poletuje koncem maja do konca junija in polaga svoja
jajčica na mlade plodove. Najraši to stori tam, kjer se
plod dotika kakuge lista ali kakuge drugega plodu.
Solnčna topota izleže iz jajčic drobne gosenice. Tiste
se potem zavrtajo v mlado sadje in se zroč bližajo peš-
kišču (Kerngehäuse), kjer pokončajo seme. V vsakem
pokvarjenem sadju je po navadi en tak rudečasti črv-
ček.

Kadar črv požre peškišče, sadje odpade, je —
črvivo. Ali zdaj tudi črv ne potrebuje več svojega do-
sedajnega stanovanja, izleze iz sadja, spleze na deblo in
se skrije v mah ali v razpokline in drevesne spranje pod
skorjo. Tam prezimi in v majiku prihodnje leto se za-
bubi. Štiri tedne pozneje se prikaže metulj, ki se takoj
napoti v vrh, kjer se spari in odloži jajčica.

Škoda, ki jo napravlja ta škodljivec sadjarstva, je
znatna, saj črvivega sadja ničesar rad ne kupuje in ne je,
ta mrčes pa včasi vse sadje okuži in zato je treba ta
mrčes z vsemi možnimi sredstvi zatirati. Metulj je
droben, tega ni mogoče loviti, ali črvike, ki se nahajajo
v spomladni v cvetni časi (Kelchhüllie), lahko uničimo
s strupeno tekočino. Napravimo zmes iz arzenika in
bakrenove vode, v katero pomešamo nekaj apna in s
tem drevesa poprashimo. Dalje moramo vsak dan pobirati
prerano odpadno sadje in ga pokrmiti svinjam. Skorjo z dreva je treba ostrgati, kajti gosenice si na-
pravljajo med in pod skorjo gnezda, kjer potem prezimujejo.

Drevesa moramo osnažiti ter namazati z apneno
vodo, ki debla pomladni in uniči škodljivo zaledo. Po
drugi naprednih krajih, zlasti na Nemškem, uporabljajo
za uničevanje tega škodljivca takozvane gosenične
pasti, ki so takole narejene: Od maja do septembra se
ovijejo jablane in hruške približno en meter nad zemljo
z rahlimi, navadnimi povresli iz slame ali ravno tako

nosi še lupino jajca na hrbtnu, hoče biti nezmotljiv kot rimske papež in samovladar kot ruski car-batjuška.

Prvaško časopisje pa daje sliko te zmešnjave. „Slovenec“ v Ljubljani ima le psovke in zabavljanje za vse druge. „Slovenski Narod“ nima drugega gradiva kakor očitanje, da so klerikalci izdajice. „Mir“ v Celovcu javka in joka: „Pokopani smo in klerikalci so tega krivi“. „Gospodar“ trobi Koroščovo pesem. „Domovina“ pa je celo odslovila svojega urednika Špindlerja; lastnik „Domovine“, znani Hribar, ki si dela s časopisjem in s tovarno za nogavice denarje, ki izrablja v svoji tovarni nedoletne, komaj šoli odrasle otroke, — ta Hribar razume, da se napravi s klerikalci boljši kšepti kakor z naprednim mišljenjem. Vse, vse se toraj podira...

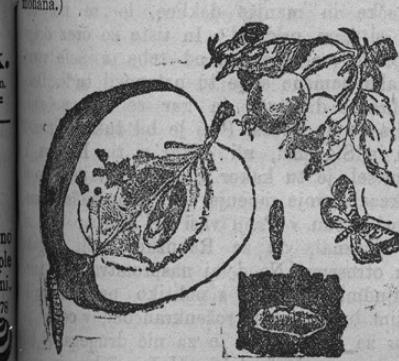
A zakaj se gre? Tega mi sami ne vemo in gospodje, ki se prepriajo, še manj. Leta za-
leti so delali grehe in kupičli kletve na se in
zdaj se maščujejo ti grehi. Pravki so ustvarili
„politiko“, tako nizko in ničvredno, kakor je
nima noben drugi narod, — „politiko“ blata,
laži, goljufije, osebnega egoizma. In zdaj so
prišli v predpustno, karnevalske „politiko“, —
kot našemljenje maske plešejo okoli „naroda“
in mu obljubujejo nebesa, — in „narod“ jih
čuje, gleda začudeno te komedije ali pa dremlje
naprej... Prišla pa bode ura, ko vstane narod
in prežene z mokro cunjo te nadležne, žagnane
in nežegnane „babilonce“...

Podiraj se torej, prvaški stolp ošabnosti in
nudosti, — tvoj padec odprè novemu življenju
novo smer in pot.

debelimi kitami iz mehkega sena, ki se pritrđijo z na-
vadnim motovom (spago) na debla. Črez nje se pri-
čvrstijo in sicer tudi z motovom kakih 15 cm. široke
krpe debelega papirja, ki delajo nekako streho nad na-
pravo. Na Nemškem, na Koroškem in Zg. Štajerskem
pa uporabljajo posebnih umetnih pasti. Najboljša taká
past je takozvana Hirschbergova gosenična past „Einfach“. Komu na treba gledati na denar, si jo lahko vsaj za
poskusno preskrbi pri tvrdki Hirsch v Celovcu, kakor
se razvidi iz inzerata v naši današnji številki. Kadar
gosenice padajo s črvivim sadjem na tla, jo takoj po-
pihajo na drevo nazaj, da tam prezimujejo, ali vse se
v pasti vloye. Začetkom februarja se past odvzame in
začne...

Jabolčni cvetoder
(Der Apfelstecher —
Authonomus pomorum)
je drugi jako nevaren
škodljivec sadjarstva. To je breznočna ličinka
drobnega, 3—5 mm dolgega, kostanjevo-rjava
vega ritečkarja. Telese je pokrito s fino rjavo
dlacičo. Rilček je dolg in tanek.

Spopladi, ko začnejo
popi našega jabolčnega
dreva brsteti, zapusti cvetoder svoje skrivališče. Oplo-
jen hrošč položi v mlad pop jajčice, ki se iz njega v 8
dneh napravi sprva rumeni, pozneje zaruje, se nagibanjo
in naposlед posušje. Ljudstvo imenuje to prikazen „smod“
(Brenner, Seng, Honigtau der Apfelblüte), črv je to
naredil. V 14 dneh potem se v posušenem cvetnem
popu napravi iz ličinke buba (die Larve wird zu Puppe)
in v 5 tednih, preden cvet odpade, izleže iz bube hrošč.
Tisti čez leto životari na drevesu, na zimo pa si pošče
skrivališče pod drevesno skorjo, v mahu in med skorje-

Politični pregled.

Volilna preosnova. Odsek za volilno preosnova v zmislu ednakosti in splošnosti je izvršil svoje delo. Njegov predlog pride sicer še v zbornici na razpravo, ali gotovo je, da bude sprejet. Nova zbornica bode imela za 91 poslance več kot sedanja; ti novi poslanci bodo državo letno okroglo 500.000 K koštali. Ravnci niso avstrijski „ljudski zastopniki“. Po narodnosti se bodo razdelili poslanci nove zbornice tako-le:

	Nemci	Čehi	Poleti	Rusini	Slovenci	Hrvati	Italijani	Rumuni
Po novem načrtu	233	108	81	33	24	13	19	5
dosedaj	203	87	72	10	20	13	15	5

včet
kot zdaj 30 21 8 23 4 — 4 —

Volilni odsek je imel težavno delo. Najprvo so se Nemci uprli; zahtevali so posebnega poslanca za kranjske Nemce. Potem so Italijani pričeli z obstrukcijo. Najhujši boj se je vnel za Češko. Ali končno so se duhovni pomirili in načrt je bil sprejet. Najhujšo povrešnost za mandate so kazali prvaški poslanci. Vkljub temu, da dobe 4 nove poslance, kriče vendar še danes po časopisu in lažejo, da je ljudstvo razburjeno. Mi vemo, da bode po novem volilnem redu še več slovensko-prvaških duhovnikov v zbornici, — in zato se gre gg. Sušteršič, Ploj, Korošec itd. To je vse!

Nova pot do jadranskega morja. Dne 19. julija so otvorili promet na novi bohinjski železnici (Jesenice-Gorica-Trst). V gospodarskem oziru je nova proga kar največjega pomena. Zbornica je sklenila zgradbo 6. junija 1901. zgradba pa je trajala 3 leta ter je 154 km dolga; stroški znašajo okroglo 280 milijonov kron. Proga dotika 32 postaj, ima 726 mostov in 47 tunelov. Krasne so pokrajine, skozi katere hiti nova železnica. Kako beraško so gledale pred par leti Jesenice iz gorenjskega gričevja, par lesnih koč v kovinska fabrika; danes pa so Jesenice srce peterih prog. Čez Savico se pelješ po novi progi na Dobravsko ravnnino; snežene kamniške planine in strmi vrhovi Karavank te pozdravlja na obzorju. Skozi 1178 m dolg tunnel prihaja vlak kmalu na blejski kolodvor. Mirno leži blejsko jezero pred tvojimi očmi, cerkvica in gradovi se blišče v solncu in vsa čaroba Gorenjske te obdaja. Skozi par malih tunnelov prideš potem v dolino bohinjske Save in kmalu tudi do postaje Bohinjska Bistrica. Oče Triglav, poglavar julskih planin, zre navzdol z belo svojo glavo. Vlak odhaja in dnevna svetloba izgine: v bohinjskem tunnelu smo. 6.339 m je ta tunnel dolg in 19 milijonov kron so znašali njegovi troški. Potem zavije proga v idrijsko dolino; povsod sami tuneli (m. nj. Vukovski 928 m.) mostovi in galerije do postaje Sv. Lucija-Tolmin. Skozi Lucijski tunnel prideš v Sočino dolino; v krasni zeleni barrišumi Soča. Vinogradi, trate, gričevje in končno čedno, lepo mesto Gorica. Za Gorico pridrdra vlak na Solkanski most; to je največji obokani most na svetu; dolg je 220 m, visok 36 m; na levem obrežju je vloženo 35.414 kil železa

vimi razpolkinami, v spomladanu pa se razplaja dalje.

Tega najhujšega škodljivca sadnih jabolčnih dreves ponkončuje včasi spomladno vreme. Ako so bila drevesa v jeseni dobro pogojena in je bilo spomladni toplo vreme, potem so cvetni popi močnejši ter se razvijejo prej kot ličinka cvetoderja, ki pogine. Kadars pa je hladna spomlad, potem je to za ličinke udobno, eventni

popi se ne morejo hitro razviti, zato pa se razvije v popu ličnika v bubo in napravi na drevesih ogromno škodo, da, včasi uniči ves pridelek enega leta.

Ptički pevci sicer uniči veliko teh škodljivcev, a vsega ne zmrejo. Zato je treba, da si pridem sadjerec pomaga tudi sam proti temu zлу. V jeseni in pozimi je treba ostrgati razkavo skorjo, odpraviti mah in lisaje z debel in debelejših vej. Tudi gojenje pasti se tu s pridom uporablja. Navadno uničimo tega hrošča, aka ga takoj v prvih spomladanskih dneh, ko začno jabolke brsteti, na vse zgodaj stresamo z drevesnih vej na razgrnjene rjuhe in potem uničimo. To delo moramo opraviti pri vsakem sadnem drevesu in večkrat ponoviti. Z močnejših dreves stresamo hrošče najlojez s kavljem, s tem si kolikor toliko zmanjšamo škodo.

V sorodstvu s tem škodljivcem je hruskov cvetoder (Birnblütenstecher), ki se enako uničuje.

v betonskih platah, na desnem pa 66.600 kil, da drže težo mosta. Proga se malo zniža in se potem zopet viga do kraške ravnine. Planinska pokrajina je že davno izginila in mesto južne, goriške nature te obdaja zdaj samota razdivjene, kamuitega Krasa; neplodovita, skopuška zemlja brez vode je to, razdjane skale, domovje signore burje. In še en temelj pride: Općinski predor, 1050 m dolg. Na vhodu zapusti kraško naturo, na izhodu pa zagledaš jadransko morje, neizmerna je ta „velika luža“ s tisočerimi barčicami in parniki. V velikanskem polukrogu se širi tržaška luka in na polagoma se dvigajočem gričevju leži mesto sv. Justa, — Trst. Pristan, luka, pomoli, palače, cerkve, in okoli morje! Konduktér zakliče: Sv. Andrej-Trst!... Gospodarsko pomembna je nova proga zlasti za zahodni in severno-zahodni del države. Oddaljenost Dunaja do Trsta se je znižala od 589 na 555 tarifnih km, ravno tako se je znižala oddaljenost od Trsta v Prago, Celovec, Beljak itd; s tem so tudi vozni troški za inozemstvo zmanjšani. Iz Monakovega do Trsta se n. pr. pot za 24% zmanjša. Trgovstvo sudetnih dežel, ki je rabilo doslej pot čez južno Nemčijo in Genovo, navadilo se bode zdaj Trsta. Vsekakor je nova železnica velepomembna.

Krvava Rusija. Kratki čas je poslovala ruska „duma“ (državni zbor). Zdaj pa je nopravil car-batjuška najhujši zločin ter jo je razpustil. Obenem je odstopil ministrski predsednik Gorekin. Car je izdal manifest, v katerem se opravičuje. Razburjenje je velikansko. Vlada je sicer zaprla vse vodje puntarskih kmetov in delavcev, prepovedala napredne liste, uvedla cenzuro in združuje vojaštvo. Ali vsak dan se pojavlja očitne nezadovoljnost vojakov samih. Celo v neposredni bližini carja, v Petrovoru, so odpovedali vojaki pokornost. Kmetje pa se dvigajo po deželi, zažigajo gradove in zahtevajo zemlje. V Viborgu na Finskem se je zbralokok 200 poslancev prejšne dume. Izdali so oklic na ljudstvo. V tem oklicu pravijo, naj ljudstvo ne prelija krvi, ali ker je vrla kršila ustavo, naj tudi ljudstvo ne dà niti enega vojaka in niti ene kopejke davka. Boj se prične torej iz novega in ne konča prej, dokler se ne da ljudstvu, kar mu sliši! V naslednjem podamo najznamenitejše novice: 21. julija so zaprli policiji vse delavske tiskarne. — 13. so ustreli puntarji na poveljnika sapčerjev grofa Totleben. Isti dan je vrgel nekdo bombo proti poveljniku pešpolka Brest. — V zadnjem času je poslala vlada 37.000 oseb v sibirjsko progonstvo; baje jih ima še 12.000 pripravljenih. — Pri Katovicu je ubil ruski mejni vojak nekoga Poljaka na praski zemlji. — Zastopstva 114 največjih mest v Rusiji so poslali carju protest proti razpustu dume. — Pod mizo poglavjarja ruske cerkve so našli že 2 krat gorenč bomb. — Carju so poslali ustaši pismo, v katerem zahtevajo, da gre tekomp 4 dneh v inozemstvo, ker drugače izgabi življenje. — V bližini Varšave so oporali ustaši neki vlak za 15 tisočakov. — Popi so povsod proti ljudstvu; v Kijevu je bral metropolit Flavij zahvalno mašo, da je bila duma razpuščena. — Ruska letinja bo zelo slaba; deževje je vse uničilo. — Kmetje in delavci razsirajo oklice, v katerih zahtevajo, naj se umori carja, ne plača davkov in prične z revolucijo. — V Lodzu so zažgali delavci tovarno in napravili 75.000 rubljev škode. — V Kovnu so našli tovarno bomb. —

Kronika. Cesar je potrdil načrt zakona za javni vodovod v Irndingu in v Niklasdorfu (Stajersko). — Colninsko vojno pričakujejo med Francosko in Švico. — V ogrski zbornici so predlagali načrt zgradbe električne železnice Prešburg-Dunaj. — Ogori nameravajo uresničiti parobrodno linijo Reka-New-York. — Ministrstvo je odredilo, da se sme uvažati živino iz čezmorskih dežel le s posebnim dovoljenjem ministrstva. — Državni zbor je odobril zakon za zavarovanje zasebnih uradnikov; zavarovati se bodo morali vsi, ki imajo čez 900 K plače. Državnozborski poslanci so šli na počitnice; pravijo, da so prvaški poslanci posebno trudni. Zbor se otvoril zopet 18. septembra. — Cesar je podpisal odlok, da se določi kvota (doneski Avstrije in Ogrske skupnim troškom) kot doslej. — Ob italijanski meji hoče vojna uprava pomagati pehoto in trdnjavsko kanonirje; v Ljubljani bo

poveljništvo novega kora. — Angleži si zgradi 50 novih podmorskih čolnov. — Železnico bo, „sin“ so zgradili pri Budimpešti. — V Klingbergu (Nemško) dobi vsak občinar 400 m od čistega dobička mestne lončarne. To je dobro gospodarstvo občine. — Na Finskem je sprejel volilni zakon, ki določa splošno ilino pravico za moške in ženske. — Država zborške poštnice koštajo državo (avstrijske 178.000 kron). — Colninska vojna s Srbijo nadalje. Srbski živinski eksporterji ne vedo, kaj z živino. Vsi trgi so „bez uspeha“. Trgovci morejo plačavati.

Dopisi.

Ig gornje Šaleške doline. Kaplan Rabu Dragi Stajerci! Malokdaj dobil iz našega kraja zanimivega, zato ti danes nekaj poročam delovanju „pritlikovca“ Jakeca Rabuza. To veče si dovoljuje zadnji čas napadati velenjske gospode, napadu tudi rudokope in vrla ter žrtvovalno „Velenjsko požarno brambo.“ Bajh po mariborski in ljubljanski farški cunjičlovek, ki je bil še v 8. šoli „atejist“ — božec — se zdaj primerja h Kristusu, saj je nedavno izrazil: „Kristus je tudi trpel, za bi ne jaz?“ Istina seveda je, da je naš ž. Odrešenik veliko trpel za našo sv. vero, ne za politiko in hujskarijo. Mogoče, da se ti, planček, tvoje hrepnenje po trpljenju izpolni obliki natezovanja tvojih že itak dolgih ušes, to potem pripisi na račun svoje hujskarije. Kaj pa dalje: ali smatraš to za nedejski čiček, ki so o binkoščnih praznikih klofutal pretepal svojo nekdanjo postreščinko? — Pakratkim si se razčeljutil: „Velenčani me še poznavajo, jaz jim budem že pokazal, kdo je da sem!“ O ti presneta rabuzasta para! Ali kmačku trpeti? Ali se boš zopet hvobil po „posu“, kako si priden? Kaj pa je bilo pakrat, namreč 22. julija popoldne, ko opazil, kakor vsi po fari pripovedujejo, ne deklico, ki se je ravno kopala? Strahovita stra se je baje polotila in ti si hotel dekle vsako ceno dobiti. Preko ovsja si za njo letel potoku. Dekle pa, ko te je zapazilo, se je znilo, prestrashilo in napol blečljivo odletelo po domu. Ko je ta žegnani grešnik opazil, da hoče uiti toli zaželeni plen, ni imel časa čez most, ki je tam prav blizu, temveč je skoraj naravnost črez vodo in bi bil dekle morda v hotel, aki bi ga ne bili zadržali otroci, ki bili onkraj vode in mu potem takem zmeduštrenero. Boš, Rabuza, za to tudi trpel po K statusovem izgledu? Ali ti je to Kristus ukazal? Vzemi si izgled iz svojega vzornega predstnika g. dekanja in miroljubnega šmartinskega kaplana, to sta duhovnika po božji volji! V čast jima! Na Petrovo je vodil v Pleševcu procesijo in ko je nosil monstranco, je tako preval oddaljene ljudi, ki se zaradi hude vročine niso mogli udeležiti sprevoda, da so se vsi na tem pohujševali. Stariši si ne upajo več poleti svojih otrok v šolo zavoljo njega. Z žaskami se kar javno sprejava po parku in ljudi si že ne šepečajo o tem več, ampak glasno sojajo njegove „čiste“ prijateljice in njega. Njegova soba je bolj podobna razbojniškemu grodu kakor pa stanovanju Kristusovega namestnika. Na steni visi puška, na mizi revolverji pol metra dolgi nož. Ali „njegova“ dekleta teh reči prav nič ne boje ter ostajajo po ure v kapeljiji, baje ž njim roženkranc mohi Rabuza, zakaj si pred kratkim spustil iz žive vse dečke in manjše deklice, le te bolj rastle si tam pridržal? In tiste so črez dočasa prišle vse objokane od tebe iz šole vseh. Za enake namene si je tu ustanovil tudi „Deželisko bralno društvo“ in kar se tam početi to vpije že do nebes. Prej je bil tukaj mir m. Nemci in Slovenci, ali odkar si ti, Rabuza, nam prišel, je tu takor v peklu. Najbolj so žek pokazali svoje mnenje tisti neustrašeni žaki pri shodu v Pasji vasi pri Boltu; tam lahko spoznal, da se Rabuzkov tudi druga kmalu otresemo. Ne delaj nasprotstva med nimi ljudmi, namesto s politiko pečaj se s svojim brevirjem in roženkrancem, v cerkv prostor za tebe, zato in za nič drugega si žegnan, razumeš, fantič? Hočemo biti in tu ostanemo zvesti kristiani, ali k tvojim pri-

gm, žalibog, ne moremo hoditi, kajti psovanje na napadanje ni božja beseda in tudi ne bo. Bog ti grehe odpusti, koliko pohujšanja in nevolje si ti že napravil med farani zavoljo svojega pohujšljivega obnašanja in zavoljo svojega strupenega jezika. Nапослед па prav ponizno prisamo previšeno Ekscelencu kneza in škofa Mariboru, ali so jim ti Rabuzovi škandali mani in kaj bodo ukrenili, da se verno ljudstvo ne pohujšuje po duhovnikih, ki se ne drže več vrivšenega izgleda Kristusovega in njegovih naškov o ljubezni do bližnjega.

Telegram. Škalskega kaplana Rabuze, manega klerikalnega petelina, so orožniki aretirali radi posilstva.

Sv. Juri ob Ščavnici. Dekliške in mladežiske zvezze so zbirališe ničvrednežev, ponočnjakov in zapravljevev. Dosedaj sta še neko in neko dekle in fant bila mirna, poštena in sta prila ob pravem času domov, ali zdaj! Dekle pride domov ob polnoči, fant zjutraj ob šestih ves blaten in pijan. Dekle leži v hiši vse razapano in pokozzano. Mati kolne in joče. Glejte, ne to je sad mlađenških zvez pri Sv. Juriju in po drugod, to je zasluga Trstenjaka in drugih kaplanov, katerih srca goré bolj za dekleta hakor za Boga in njegovo čast. Stariši, če še imate radi svoje otroke, ne puščajte jih tja, obdržite pred vsem dekleta doma. Meni so jo že utrgali iz rok ter jo potegnili v hudičevu kočnico. Zdaj imamo že oče in mati hčerkim zad v zibelji. Hčerka je bila prej poštena deklica, sedaj je gnuša, sedaj sama priznava, da smo bi ne bila tja zahajala črez noč, ne bi v to nešrečno prišla. Tam in med potom je zbirališe hudičevu, zapomnite si to, stariši, to priznava moja nesrečna hči Micika. — Vam dobro mani Jurjevčan, že pri tem v nesrečo zakopan s svojo družino maloletno, nesrečno na večno.

Iz Št. Ilya v Slov. gor. Po dolgem molčanju spet oglašamo naprednjaki pri tebi, ljubi nam Štajerc! Zvedel si že gotovo, da so sedaj pri nas na krmilu prvaški klerikalcii, ker je nekaj naprednjih veleposestnikov umrlo in smo tedaj pri volitvi dobili premalo glasov. Iz samega veselja nad to precej piškavo zmago privedijo prvaki 5. t. m. „velikansko“ veselico, katere se bodo baje udeležili tudi „rdeči kokot“ ali sočoli iz „vseh“ slovenskih krajev. Da bodo mogli naši prvaki prišlečem takoj pri kolodronu pokazati, kako so vneti za narod ter izobrazbo in kaki sovražniki so pravih naprednjakov, uničili so našemu vrlemu in naprednemu zdravniku dokaj že rodovitnih sadnih deves. Klerikalni listi neprehenome blatio naše naprednjake in lahko rečemo, da je to zlonastvo sad hujskarije črnostuknježev. Da bodo tudi „petelini“ dovolj prepričani o veselju naših prvakov nad znago, ustavonili so naši narodnjaki dvoje pevskih društev. Enemu je načelnik naše dobro poznano kaplanče. To je klerikalno in so v njem večjidel samo zale kaplanove „jungferce.“ Drugo pevsko društvo pod načelništvom učitelja Spragerja je baje liberalno. Naš poštni „direktor“, po domače „šaljivi Jakec“, je tudi ud povskega društva; kar čez noč je namreč začutil, da poje milejše kakor slavček. Tako je vnet za petje, da je celo pozabil na svoje „manevre“ v cerkvi, o katerih smo že pisali. Omenjeni pevci pod kaplanovim in Spragerjevim poveljem imajo vsak dan blizu do polnoči vaje. Ko se mlađeniči in dekleta v najlepši složnosti vračajo domov, vriskajo in kriče, da bi lahke poginjenega psa izbuhnil. Čudimo se le, kako stariši tako neprevidno puščajo dekllice k „ponočnim“ vajam. Znabiti, da se bo „sad“ vega tega kmalu pokazal. O veselici, o prilikah naših novih občinskih očkov bomo, ljubi Štajerc, prihodnjih poročali. Prav krepko izpravili bomo tudi našemu kaplančku sulkno. Omenili bomo prav čudne cerkvene razmere, pripovedovali bomo o ljubezni naših črnih podrepnikov do bližnjega. Izpregevorili bomo še nekaj besedice o našem poštnem direktarju in o fakti-nam dopisunu klerikalne cunje, ki v Selnicu krepo svojim kozam vladu.

Iz Dobrne. Slediči „uradni popravek“ moramo objaviti, ne da bi napravili opombe: — Stev. 195. Sklicujoč se na paragraf 19 tiskov. zakona z dne 17. decembra 1862, drž. zakon Stev. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dopis objavljen pod zaglavjem „Iz Dobrne“ v št. 14

Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni uradni popravek: Ni res, da se je na dan volitve brala sv. maša za ta namen, da bi se jih kaplan in župnik še več na svoje limanice dobila; res je pa, da se je brala ena sv. maša (svitanc) na čast Matere B. Pompejske na dober namen, ena pa na dober namen. — Kn. šk. župni urad Matere B. na Dobrni dne 16. julija 1906. — Friderik Kukovič, župnik.

Sv. Trojica v Halozah. Pri nas vlada mir in zastopnost in tudi duhovnike imamo, hvala Bogu, pridne. Ali kjer je mir, tam tudi želi vrag svoje grdo seme zasejati. Pred nekoliko leti je severni veter tam iz lükarskega kraljestva vrgel neko ničvredno plevel v našo mirno dolinco. V „Našem Domu“ št. 12 piše tako le: Dan po volitvi sem imel nekaj opraviti v Krapini. Mahnem jo tedaj črez Ptujsko polje proti Halozam. — O ti lažnivi grdu in dopisun, kaj pa je tebi treba črez Ptujsko polje mahnit proti Halozam, ko pa si v Halozah doma! Kadar pa zagleda kje Štajerca, postane ves divji in se obnaša, kakor bi bil ob pamet. Težko čakamo, kedaj se od nas pobere!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Leta 1904 se je pri Sv. Tomažu ustanovilo veteransko društvo ter dobilo od višje oblasti dovoljenje poveljevati v nemškem jeziku. Dne 6. julija t. l. so obhajali ti veterani slavnost bitke v Šlesviku-Holštajnu in g. Antolič kot izvoljen eksercircmajster je komandiral v nemškem jeziku, na kar se je vršilo vse v najlepšem redu do tistega časa, dokler ni Fr. Loparnik povzročil nemira. On je namreč na nemško povelje ostal stati kot štor, potem izstopil iz vrste ter rek: Na mojo besedo naj podnačelnik Čatorič prevzame povelje čez ta vod (Zug). Antolič se je potem rajši odstranil. Ali sedaj mi stari vojaki, ki smo aktiv doslužili, vprašamo Loparnika: Ali znaš, za kaj so veteranska društva sploh dovoljena? Ali za kaj koristnega, ali za hujskanje v jezikovni politiki? Koliko vojaške izobrazbe si se ti pravzaprav naučil v teh 8 tednih v Celju? Kaj bi se zgodilo, ako bi veteranci v vojskinem času bili poklicani za vzdrževanje miru in ti bi kaj takega počel? — Malo pozneje je Anušak govoril svoje neumnosti in s tem povzročil preprič med veteranci. Ja, Anušak, mi smo res sinovi slovenske matere, ali naša mati ni nikdar povzročila najmanjšega nemira med narodi. Vedi, Anušak, da nam vše dandanes po ušesih povelje starih zasluznih mož v nemškem jeziku. Kam bi prišli v avstrijski monarhiji, ako ne bi imeli službenega jezika, ako bi v militski reči vsak narod po svojem hotel gosti? Ti hočeš kratkomalo napraviti pri nas madjarske razmere, pa ne boš, Jaka! Tvoje srce ne bije ne za narod, ne za domovino, ne za vero, še manj pa za cesarja. Mi pa se bomo ravnali po svoji pameti in bomo smatrali tisto za sveto, kar so nam zasluzni možje že nekdaj polagali na srce, in to je nemška komanda, ne pa po tem, kar roji po tvoji prenapeti butici. Več dosluženih vojakov.

Zalec. Hmeljarsko društvo v Žavcu. V marcu t. l. se je vršilo v Žavcu glavno zborovanje tega društva in ukrenilo se je marsikaj koristnega. Pred vsem se je razpravljalo, kako naj potovalni učitelj še bolj pogosto podučuje naše hmeljarje o racionalnem pospeševanju hmeljarstva in kako naj se hmelj bolje proda. To bi bilo vse lepo, ali v praksi, v jeseni je vse drugače. Takrat ravno potovalni učitelj, zlasti njegov namestnik in nekateri društveni odborniki mešetarijo preveč med kupci in prodajalci in to delajo le zato, da vtaknejo v svoj žep kak prislužek. Ravnito tudi, ki bi imeli stati na strani kmeta, na njegovo škodo mu prigovarjajo: „Ti, tvoj hmelj je slab in manj vreden, bodi zadovoljen, da ga sploh prodaš, daj ga le, daj!“ In uboga kmečka para se pusti preslepitivno od tistega, ki bi imel delati pravzaprav v njegov prič. Temu mora biti enkrat konec, in mi hočemu imeti v prihodnje v društvem odboru le nesobične možje, ki bodo pod vodstvom prezaslužnega načelnika Bergmanna delali za kmete, ne samo za svoj lastni žep. — Pri omenjeni seji je načelnik govoril tudi o provezenjem hmeljarskem zakonu ter omenil sejo drž. zborna z dne 8. februarja t. l. ko se je razpravljalo o tem, kako naj se varuje v povspe-

šuje domače hmeljarstvo. Takrat so se obravnavale sledeče 4 točke: 1. Kako naj se varuje naš hmelj pri sklepanju trgovinskih pogodb, 2. naj se predloži provinenjeni hmeljarski zakon, 3. naj se preskrbe spretni in zastopni konzulenti (svetovalci) za hmeljarstvo in končno 4. naj se preskrbe izdatnejša sredstva za pospeševanje hmeljarstva. Prve tri točke so bile po govoru ranjkega viteza Berksa sprejetje le četrta dela hmeljarjem preglavico in te preglavice je kriv povsod, žalibog povsod — gospod davkar. Tlači se nas z osebnimi davki (Personalsteuer) in s tem, da se uvrišajo hmeljšča v najvišje zemljške razrede. Iz desne roke e dvakrat več pri davkarji izpreša kmetu, kakor mu kedaj država v levo roko poda kot olajšavo za pospeševanje hmeljarstva in ravno to je tista težavna okolščina, ki nam jemlje veselje do hmeljarstva. Naloga društva je tedaj, da združeno z drugimi hmeljarskimi društvami to dela in sili, da se na hmeljarje z davki ne pritisca več tako kruto ter naj se zlasti pri osebni dohodarini išče dobiček tam, kjer je denarja na kupe; kmečki stan ima po navadi le kup dolgov. No, zdaj imate novo izvoljenega klerikalnega poslanca Vovšeka, bomo videli, kaj bo ta za vas dosegel. Na Korošca pa se itak ne smete zanatašati, kajti duhovnik itak ni za kmeta, pač pa le za svoj žep.

Novice.

„Naš Dom“, list štajerskih ščurkov in zagovornik duhovniških zakonolomcev, me pozdravlja v 15. številki s sledečimi, prijaznimi besedami: „Socialdemokrat Linhart je sedaj postal urednik Štajerca“. Tukaj se zopet vidi: gliha v kumpu Štriba“. — Ker sem jako vesele nature in se čutim srečnega, kadar me napada ta ali oni farucelj, izjavim že danes, da se v bodoče nočem brigati za pobalinsko napadanje takih ljudi, ki kugejo iz vere denar. Le toliko omenim, da ne bode „Naš Dom“, po domače „Polom“, misil, da se njegovih groženj in napadov bojim: le bruhatje svoj farški strup, kajti končno bodete poginili v lastnem blatu! Jaz pa se borim in se budem boril proti farštu, ki je najhujša nesreča naroda; vedno in povsod se budem boril v prid zatiranega in zanemarjenega ljudstva! Toliko enkrat za vselej! — Linhart Karl.

Vožni listki in politika. Prvaški „političarji“ kakor sedé v urednosti „Fihposa“ imajo grozne skrbi. Prosimo: kako se solzi prvaško srce, ako vidi na zakotnem stranišču napisano le „hier“; takoj pride članek v „Fihpos“, kakor da bi bila slovenska domovina le od straniščnih napisov odvisna. O, prvaki imajo velike skrbi in bojimo se, da postanejo njih možgane od samih skrbi vodene. To jih sicer ne skrbi, da propada bedni kmel, da je izseljevanje v Ameriko in Prusijo vedno večje, da so davki vedno večji, — a, to so za prvake malenkosti. Prvaki so siti in ako strada kmet ali delavec, kaj jim mai! Oni imajo vse druge, večje skrbi. Glavna stvar so — slovenski vožni listki. Nam se sicer zdi, da je presneto ednako, ako zahtevam na kolodvoru kartu v Maribor ali pa v Marburg. Glavno je, da se tja pripeljem. Prvaki pa kriče: ne, glavno je, da zahtevaš slov. vožni listek, vse drugo ni nič. Torej slov. vožni listki nas pripeljejo v nebesa. Kdo ne veruje, plača groš!... Ubogi čitatelji prvaških listov, za kako neumne vas smatrajo pisaci teh listov, s kakimi otročarijami vas pitači; in vi — greste na lim. Pametni možje se pač ne bodo menili za te neumnosti!

Zupan Josip Ornig v Ptaju praznuje te dni 12 letni jubilej, odkar je zasedel županski stol ptujskega mesta. Sovražnikov je imel dovolj, — ali dane so si vsi svesti, da so ptujski meščani pravega moža izvolili. Ornig je mož, ki pozna delo, — saj je navadni obrtnik, ki je živel vedno med ljudstvom, ki se je priučil med narodom vsega tega, kar je narodu v korist. Mesto gleda tedaj ponosno na plodove Ornigo-vega dela. Zlasti na šolskem polju si je pridobil župan nevenljive zasluge. In koliko je storil kot okrajni načelnik! Vendar pa ga napada mračna gospoda v prvaških listih. Ali čimbolj ga bodo prvaki sovražili, temvišje stoji v našem spoštovanju. Prosto stisnemo županu ob njegovih 12 letnicih moško roko ter mu klijemo: Naprej v tem duhu kot doslej!

Iz Spodnje-Štajerskega.

V Trbovljah agitirajo podrepniki kaplančka Lončariča z lažni proti „Štajercu“. Pravijo, da bode naš list zaspal. Take gorostasne laži imajo le namen, škodovati listu. Ali mi povemo, da bode preje vse farško časopisje ponehalo kakor „Štajerc“. 15.000 naročnikov imamo in ravno v zadnjem času se množi to število, vsak dan prihajajo novi naročniki, in tudi v Trbovljah se je število naročnikov le v zadnjem mesecu potrojilo. Pa še več povemo prvaški, črni gospodi: v kratkem doživite še hujše presenečenje, kajti „Štajerc“ bode pričel tedensko izhajati; vsak teden enkrat prijeli bodoemo hinavec in pijačev za ušesa; poleg tega dobimo prilogo in še nekaj podobnega. Kajti naš list ni ustvarjen od danes na jutri, temveč si je pridobil v 7 letih svojega obstanka nepremagljivo zaupanje ljudstva. Farški časniki pa prihajajo in gredo: „Novi Štajerc“ poštnejaka Križmana je končal, „Fihop“ ne more postati velik, „Domovina“ jejetična, „Domoljuba“ ne pozna na Štajerskem, „Slovenski Dihur“ leži že davno v grobu, „Slovenske pravice“ so zginile kot kafra, — mi pa smo ostali in napredujemo. Zato naj ne gredo naši trboveljski somišljeniki na limanice „podpornikov“, temveč naj širijo „Štajerca“, ki se bode za knapa s tistim poštenjem potegaval kakor za kmeta. — Pri brato-skladničnih volitvah v Trbovljah so zmagali „podporniki“. To je posledica zmešnjave, katero so napravili posamezniki v organizaciji; kajti le v edinstvi je moč. Sicer pa to nič ne škoduje. Pristaši k planov bodo vsaj pokazali, kaj znajo! —

Drobčinice iz Sv. Lenarta v Sl. G. Lansko eto si je zidal naš zdravnik prijetno višo; zamolčati hočemo, kdo mu je pomagal in kako se je delalo. Pred kratkim pa je barantal že preveznani naš davčni nadzornik za večje posestvo. Barantanje je trajalo do 4. ure zjutraj. Pravijo, da prodajalec posestva ni ravno premočan v glavi in da plačuje rad za pijačo; morda se je šlo le zato, da se napije kdo. Sicer pa je mogče, da je nastopal nadzornik resnično kot kupec. Mož si nabere s kontrolo letnih računov okrajne hranilnice ter posojilnice precej drobiža. — Pred nekaj tednov so se vrstile v občini Čermensk volitve v občinski zastop. Volitev se je pričela že ob 1/7. uri zjutraj in vkljub temu sta prišla iz sv. Lenarda 2 doktorja, eden advokat in drugi zdravnik, prvi s pooblastilom nekega župnika in drugi celo z neveljavnim pooblastilom. Občinski zastop v Čermensku je bil doslej v naprednih rokah. In naprednjaki so zopet zmagali, vkljub naporu lenarških doktorjev. Prvaki se ježe in so vložili rekurz. Neprijetno je, ali ljudstvo postaja pametno in prvaški švindel ima kratke noge. — Tukajšna posojilnica je kupila „Poličovo gostilno“ v sv. Lenardu; hiša je mokra in ljudstvo jo je imenovalo „Hotel Tropfstein“. Posojilnica je plačala za to hišo 48.000 K. V 80 letih je kupil Polič to hišo s pohištrom za 27.000 K. Zdaj si je obdržal še večji del posestva; nekaj posestva je že preje prodal in še je dobil 48.000 K. Poslopja so večinoma poprave potrebna. Polič se seveda smeje, ali člani posojilnice nimajo glave. Seveda, za celo zadevo stoji „visoki“ gospodje, ki čutijo potrebo, Narodnega doma! No končno jih bode ljudstvo že izpozna. — Naši pravki imajo velike skrbi za „blagor naroda“. Pritožili so se, da jim ne pošilja davčni urad slovenskih terjalnih listkov. Smešno je to; a hujskanje prvaške svojati označi prav dobro. — Naša šola je presneto revna. Nemščino so skoraj popolnoma iz poduka vrgli; celo otroci nemških družin ne smejo imeti nemških knjig. In kako se podučuje! V 3. razredu dobe nemški kot slovenski otroci nemško-slovenski besednik in prično z imenovanjem predmetov. Kaj naj delajo nemški otroci v takih urah? V 4. razredu še dobe otroci malo nemško slovenico. Stvar je torej taka, da se slovenski otroci potrebe nemščine ne priuče, nemški otroci pa presede ure brez poduka. Računstvo je tako slabo, da je groza. V 4. razredu še otroci ne vedo, da ima nemščina 10, slovenčina pa devet vrst besed. Krajevni šolski svet in občina, storita tu svojo sveto dolžnost, ker je že skrajni čas! — Označili smo le par drobčinic iz prvaškega delovanja.

Sv. Lenarški može nas bodo razumeli in pričeli skrajni boj proti prvaški poneumnovalni nadvladi!

Strela je ubila kmeta Savnika, po domačem Boldinavega Hanza iz sv. Lenarta pri Brežicah v soboto dne 21. julija ob 1/2 treh zjutraj, ko je šel deteljo plastit. Strašni čas se je pričel ob dveh zjutraj. Cele pol četrte ure je grmelo in treskalno brez dežja. Šele 1/4 na štiri se je vsipal dež in treskanje je prenehalo. Vsakega je prešinil strah in groza, kajti stari ljudje se ne spominjajo take strašne ure.

Hum pri Ormužu. Nadučitelj — prvaški petelin. Tone Porekar, humski nadučitelj, hoče z vso silo po svetu zasloveti, ali izbral si je za to jako nevarno sredstvo: šolskim otrokom trga iz rok Štajerja in jih kaznjuje zavoljo tega lista, kadar ga ti otroci za starše nesejo s pošte. Mi vprašamo višo šolsko oblast, kaj poreče takemu vedenju nadučitelja? Starši teh kaznovanih otrok odločno zahtevajo, da se takemu protipostavnemu počenjanju političnega nadučitelja nemudoma napravi konec za vselej.

Utonil je pred kratkim v Savinji 11 letni deček O. Teihtman, ko se je tam kopal. Njegovo truplo so šele par dni pozneje našli v reki med Rimskimi Toplicami in Zidanim mostom.

Nevrhita je zadnji čas budo razsajala v okoli Brežic in po nekaterih krajih Slov. goric ter je napravila zopet dokaj škode.

Samomori. V Radgoni se je zaradi nerovnosti ustrelil major Rudolf Gaube. — V Mariboru pa se je hotel v parku pred stolno cerkvijo ustreliti 60letni zidar Anton Ban iz Karčevine, a neki redar mu je izvil revolver iz rok.

Pozabljiv slepar. Pred kratkim je pri poštnem uradu v Lučanah ukradel poštni aspirant Rudolf Hanuš 12 000 K, a ko je zbežal, je pozabil ves ukradeni denar v železniškem vozu.

Kaj delajo prvaško-klerikalni dijaki v počitnicah? Neumnosti in zgago! Tako se klati na pr. neki študent iz Možganje po farah in trosi sovrašč med ljudi. Kmeta šunta proti mestjanu, Slovenca proti Nemcu. Pred kratkim je bil tudi na Polenjšaku in tam pri bralnem drnštvu brusil svoj jezik ob nemščino. Oj ti revež! Tako nisi kaj prida, ali kaj bi bilo iz tebe, ako bi ne bil nemški študiral? Naprednjaki, kadar vas pride še nadlegovat, odprite mu vrata! Napodite ga kakor cuka, ki se po nepotrebem potepuje po vaseh. Vam je treba ljudi, ki vam pomagajo v gospodarskem oziru, ne pa nemirnežev in potepuhov!

Ptujski okrajni zastop je v naprednih rokah. Zato naj dela še tako koristno in pametno, govorito je, da ga bode farško-prvaško časopisje napadalo. Kajti to časopisje živi ravno edino od hujskanja. Kaj vse se je že okrajnemu zastopu očitalo! Ko bi bil le tretji del tega resnični, sedel bi na g. Ornig že davno v ječi. Ali g. Ornig kakor napredni člani okr. zastopa se brigajo za to obrekovanje toliko kakor za lanski sneg. Svoje delo izvršijo v prid ljudstvu, ne pa v lastno korist, kakor nekateri prvaški mogotci, o katerih bodoemo enkrat prav resno pesen zapeli. Kakšno pa je bilo gospodarstvo prejšnjega, prvaškega zastopa? Strelkev naj govorè! Prejšnji zastop je zapustil glasom obračuna za 1. 1905 skupno 22.150 kron dolga. Vesta določena je napredni okrajni zastop tekoma nega leta poplačal. Lè preglejmo račune, ki so se podali na shodu okr. zastopa z dne 4. t. m. Dohodki znašajo K 206.911.03, izdatki pa K 199.119.06, torej blagajniški prestanek K 7.791.97. Izdatki kažejo: za okrajne ceste svote K 58.270.68, za cesto v Velovlek K 19.271.06, za plemske bike K 4395.24, za merjasce K 443.17, za občinske ceste K 1.852.17, za cesto v Sv. Florijan K 7.621.76, za cesto v Ptujsko goro K 3.978.55, itd. Ali naj še omenimo, da so te ceste potrebne? Pametni ljudem ni treba tega povdarjati, za norce pa itak ne pišemo. Sestanek okr. zastopa z dne 4. t. m. je m. dr. sledenje sklepne sprejeli: Račune se je sprejelo brez razgovora na znanje; ko bi bili res tako slabli, bi se gotovo kdo oglasil; ali vse je bilo zadovoljno, ker uvideva vse izredno dobro gospodarstvo. Govorilo se je in sprejelo spremembu dimniškega reda; z ozirom na vedno naraščajoče število požarov je to jako potrebno; da bi posamezni dimnikarji ne računali preveč, izdelala se bode tarifa, politična oblast pa naj

skrbi za odstranitev leseni dimnikov. Za vane zgradbe dravskega obrežja dovoli ob 880 K, ali le pod pogojom, da plačata tu mesto in dežela primerne svote; ta sklep se iz obrežja v ptujski okolici. Govorilo se je tu o novem šolskem redu, ki povečuje le fast upliv v šoli in ki hoče šolsko mladino izroot politikujočemu klerikalizmu. Šola je prva sklepna. Vsled tega se bode izdelala peticija, izročila v slancama Wastian-u in Ploj-u ter na ta mesto oddala vladi. Dva prvaška junaka sta se proti temu glasovala; dokazati sta hotela, jih je za črno knuto več nego za blagor šolske... Nadalje se je govorilo o podpori prepotrebno železnični Parkla-Ptuj-Rogatec. Potrebuje se za prvotna dela okroglo 30.000 na ptujski okraj bi prišlo od 14 do 16.000. Ednoglasno se je sprejel predlog, da zasigurni okraj sveto 4.000 K, ostanek pa se naj razdeli med mesto, „sparkaso“, posojilnico in druge teresente; pri zgradbi železnic seveda ta deni izgubljen. Omenilo se je nadalje dejelne zavarovanja proti toči in se bode v tem omrežju odboru poročalo. Razgovor o vmesnem streljanju je dognal, da je prisluškana k nam iz Italije in da se je po drugih krajih že davno opustila; odklonila se je vse podpora. Nakrat vstane občinski predstojnik Majšperga g. Janez Turkus. Prvaki nam govorijo bodo očitali, da je ta možak „nemčur“ in „Štajercjanec“; nasprotno, mož je navdušen pristaš prvaške politike. In vendar je vstal javno povedal, da je cesta iz Ptuj-ska gore i menitna; s tem je prvaški pristaš pobil obrekovanje prvaških listov. Turkus je ob enem prosil, da plača okraj za občinske ceste le 1/2 svote, pa poročal je sam načelnik Ornig, naj se izjemno tudi za to cesto polovico od okraja plača. Kako se vidi, so prvaki prav prijazni, kada kaže potrebujejo. Seveda, kadar to dobè, pa zoperujejo in lažejo po svojih cunjah. Sklenilo je tudi v principu, da se bode plačalo 1/4, da za osnovanje okrajnega zavoda za varstvo potrebnih otrok, ker bode ta zavod posebno okraj pomagal, je to zelo potrebno. — To so glasne sklepi tega zborovanja. Zdaj pa vprašamo razdolne može: Ali ni to pametno, resno delo Res, napredni zastop je lahko zadovoljen z doženimi uspehi in ljudstvo je lahko zadovoljno svojim zastopom!

Javna prošnja na Ekscelenco kneza in škofa lavatskega v Mariboru. Župljeni v Dobrem planini ponižuo vprašamo, kaj je s pritožbam, ki smo jih zavoljo našega župnika Vurkelca ob poslali na preč. kn. šk. konzistorij v Mariboru. Vse te pritožbe se opirajo na resnične dogodki in doživljaje župnika Vurkeleja. Milo prosim prezv. g. knez in škof, usmilite se na nas in pravite v naši fari mir s tem, da odstranite nas povzročitelja vseh teh nemirov — župnika Vurkelca.

Župljeni iz Dobja.

Ptuj. Ožbaldov sejem se ne bo letos vrnil dne 6. avgusta, temveč že 4. avgusta v soboto.

Ptuj. Vojak se je ponesrečil. Neki pionjer je tu pred kratkim, baje nekoliko „v rožicah“ padel z okna vojašnice ter si nevarno stresel možgane.

Ptuj. Preveč rodbinske sreče. Familijan Sentjurc, Savetz iz Wermes v Ptaju so se rodili skoraj obenem dvojčki.

Brežiški „Sokol“. Zdaj je Sokolova zastan zagnana, najbolj so jo poškropili po raznih gestih. Priprave za to komedijo so bile na velikanske. Vsak si je mislil, da pride k slavnosti cela Rusija in blažena Srbija, a pricapljal je le nekaj oskubanih ptičkov iz Hrvatske in nekaj še v tminu živečih kmetov iz bližine Celjske žabe hvalisa njih miroljubnost, a isto se jim stisnili v prsa vojaški bajonet. Klepetulju je dalje zaregljala, da je isti dan popoldne finančni tajnik sokole izzival. Da to ni bilo res, pokazala je regljača v naslednji številki same kajti njen lažnivi dopisun je moral sam vse obrekovanje preklicati. Zabavo v denarnih globkih prejeli: pek Nace, navihani mesar Hanza se je pred obravnavo zglohl, kričal lončar Pepi, pa tudi izzivač davčni sluga, ki mu je sodnija odmerila pred odhodom, dva dni kaše. Rdeči Mihe, čeravno rad pokuka v glažek, je bil takrat miren. Druge nesreče ni bilo.

Zgorelo je v Gotovljah pri Žavcu gospodarsko poslopje posestnika Premika.

Grof Clary, c. k. namestnik, si je ogledal 23. julija v spremstvu okrajnega načelnika Orčiga in trdnega nadzornika Matjašča od toče uničene vinograde v Halozah. Namen je bil, da se vrlada sama prepriča, kako velikanska je povrzočena škoda, da odredi potem čim pravičnejšo razdelitev podpor. Gospodje so se peljali najprvo v Leskovec, le-tam jim je izročil nadučitelj spominski knjigo. Dospeli so v Okič, kjer so si ogledali zgradbo nove ceste, katero vodi deželni inženier Polhamer in ki bode stala 45.000 krov. Vkljub velikanski vročini so šli gospodje skozi Haloz ter so si ogledali vse osebno. Skozi Veliki Okič so prišli čisto do hrvatske meje. Vrili so se skozi Paradiž, Sv. Elizabeto in Slavino. Namestnik se je prav uljudno s kmeti pogovarjal ter je obžaloval, da si ni mogel preje škodo ogledati. Grof Clary je na vsak način pokazal, da je mož na svojem mestu. Upajmo tedaj, da bode voda vse storila, da se olajša velika škoda halozkih vinogradnikov.

Teharje — zmagali! 21. julija so pričele občinske volitve v Teharjeh pri Celju. Prvaki so napeli vse sile, da bi zmagali nad ljudstvom. Ali vkljub temu, da jim je pomagal cel tucat celjskih dohtarjev, da so duhovni po starosti navedi zlorabljeni leco, je zmagala „Štajerčeva napredna stranka. V 3. razredu, kjer je bil boj najujši, so dobili napredni kandidati po 165, klerikalci pa po 146 glasov. V 2. razredu so zmagali prvaki, v prvem pa zopet naši somišljeniki. Naprednjaki imajo tedaj dvetretjinsko večino in je zmaga popolna. Čast naprednim možem, ki volijo po preprečjanju in ne po komandu mračne prvaške gospode!

Klerikalni pretepač. V Trnovcih pri Ptiju je kmet Fideršek brez vsega vzroka napadel z viliami 16letnega kočarskega sina V. Papeža ter ga hudo telesno poškodoval.

Nesreča pri streljaju proti toči. V vinogradu veleposestnika Poseka v Ločah pri Konjicah je pred par dnevi streljala viničarka proti toči, a na nesrečo se je možnar razletel ter si to hudo ranil. Pripeljali so jo v bolnišnico v Konjicah.

Iz Koroškega.

Iz šentjakobske fare v Rožu. Klerikalna svojat je tu zopet na delu ter začela prirejati razne komedije in hujskajoče veselice v domačem norem domu. Kapo vseh teh norij je domač župnik Ražun, kakov bi banič ne bilo pametnejšega dela na svetu. Najbrže mu zopet manjka čvenka za kloštersko šolo. Ali za šolo se po navadi odda samo malo, vse se kar sproti zapiše, kakov je to bilo pri zadnji veselici 22. junija. Celo iz Ljubljane je semkaj došlo nekaj mladih študentov, ki so tu prav po divjašku in ne po dijaško zmerjali naše mirno napredno prebivalstvo, prepevali hujskajoče pesmi in dolgo v noč so tulili: „Črna zemlja naj se vgrezne pred temi nemčurji!“ Denarja so baje dosti skupaj nabrali, ker so pili, da jim je vince stal do možganov in končno niso znali, kaj uganjajo. Lepa banda! Župnik pa naj bi imel nekaj ponosa ter se ne pajdaši s takimi smrkovi in s svojim netaktnim vedenjem ne pobujševal poštenih faranov. Imeli smo tu pred enim č. g. župnika Aplena, tega smo brez izjeme čislali, nobenega prepira tu ni bilo, odkar pa je semkaj prišel sedaj župnik Ražun, se je blaženi mir preselil iz našega prijaznega kraja. Kam ploveš, župnik? Zakaj peša vera? Napredno ljudstvo pa opozarjam, naj se ne da premotiti in oslepariti, kadar k vam prihajajo letat za prvaško šolo, v kateri bi se vaša deca se naučila niti koristnega za življienje, iz katere hodo popolnoma izbacniti nemški poduk. Tedaj, naprednjaki, bodite na strazi in držite se svojih starih pravic. Saj bi bila sramota, ako bi na Koroškem vladala nad vami prvaški dohtar in far.

Po svetu.

Solske novice. Mariborsko državno realko je obiskalo v preteklem letu 242 učencev (234 Nemec, 7 Slovencev, 1 Čeh). Odliko je napisalo 19, 1. razred 121, 2. razred 51, 3. razred 24 učencev. — Graško 2. državno realko vodil bode odslej direktor dr. Schwaighofer. —

Vsi gozdno šolo v Bruku na Muri je obiskalo 12 učencev; 2 sta napravila izpit z odliko. —

Kronika. Znamke po 5 h, ki so bile doslej plave, se izdajo v zeleni barvi, kadar se porabi zalog. — Szatmarski škof Bela Mayer pustil je svojo službo; letne pokojnine dobi 24.000 K; stradati mu ne bo treba. — Vatikan, velikanska palača rimskega papeža, potrebuje poprave; koštalo bo to več milijonov, ali papež ima dosti drobiža. — V Gradcu prične v kratkem poštni promet z avtomobili. — Veliki nemški pesnik in pisatelj ter član gospodske zbornice Ferdinand pl. Saar je umrl na Dunaju. — V Ljubljani je umrl veleindustrialec Karl Luckmann; bil je obče priljubljen in znamenit gospodar. — Ljubljanska smodnišnica (pulverturm) je zletela v zrak; strela je udarila v hišo; razletelo je 2000 kg smodnika; ko bi večja smodnišnica eksplodirala, v kateri se nahaja 200.000 kg smodnika, razrušila bi celo Ljubljano. — Neki jezuit iz sv. Marije pri Toplicah je imenoval učitelje „krvničke hudiča“; mož zaslubi pasji bič. — V Mariboru bodo ustanovili novo tiskarno in nov list „Marburger Presse“, denarja imajo 50.000 K. — Dunajska črevljarska zadruga je sklenila zvišanje cen čevljev od 2—3 K. — Na Kitajskem je letošnja žetev popolnoma uničena. — Po Novem Jorku pometata ceste 10.000 revnih otrok. — V Srbiji uničujejo šolski otroci škodljivo mrčesje; letos so pokončali že 21 milijonov metuljev; vrlada plača za 500 metuljev 0,20 dinarjev. To je pametno in tudi v naših krajih se prične s to uredbo.

Gospodarske.

Važno za kokošarstvo. Vsaka pridna gospodinja dobro vede, da se za jajca, piščance in kokoši dobi marsikak groš, ki ga je v vsaki hiši kravno treba. Ali tu je treba paziti, da so kokoši izvrstne sorte. Slaba kokoš slabno nese in se tudi slabo prodá. V ptujskem okraju bi bilo v tem oziru treba marsikaj izboljšati. Zato se je ptujski okr. zastop potrudil za povzdrogo tudi te vrste gospodinjstva in do 6. avgusta t. l. sprejema v pisarni okr. odbora v Ptiju narociša za nakup lepih belih, za pleme izvrstnih petelinov, ki jih redi dobro znano in zaslubo gospodarsko društvo v Rothweiu pri Mariboru. Napredne kmetice, mi vam svetujemo, da se poslužite te ugodne prilike ter pokazete, da se rade poprimete vsakega napredka, ki je v vašo lastno korist.

Ne dajte živalim plesnivega kruha. Sem ter tje imajo ljudje razvado, da dajejo perutni plesni kruh. To je škodljivo. Dober kruh sicer je tečna hrana za domačo živil, plesni kruh pa je naravnost strupen in nevaren, ker povzroča drisko, napenjanje, vnetje trebušnega drobja in žival po navadi pogine. Da se plesnoba na kruhu odstrani in da ne škoduje, naj se prej kruh skuha, da poginejo glivice, ki načravljajo plesnovo.

Kmečki koledar za avgust. Kedar se avgust h koncu bije, vreme rado rep zavije. — Po Kristusovem spremenjenju (6. avg.) se tudi na zemlji začenja vse spremišnati na pr. gozd rumeneti itd. — Lep Lovrenc (10. avg.) lepa jesen. — Sv. Lovrenca vsaka voda zdene — t. j. že prihaja hladno biti. — Po sv. Lovrencu ne raste več ne drevje ne trsje. — Kakoršen je sv. Jernej, takošna bo vsa jesen. — Če je na dan sv. Lovrenca lepo vreme bilo, se tudi v jeseni ne bo skazilo. — Sv. Jerneja mokre meglice, spijejo strd za potice. — Po sv. Jerneju niso kumare (murke) več dobre. — Če se sv. Jerneja zrel grozd najde, bo dobro vino. — Če kukavica dolgo kukuje, si tisto leto kmet kupuje. — Če je okoli sv. Lovrenca vedro vreme, bo sladka vinska kapljica. — Kar avgust ne skuha, tudi september ne speče. — Proso zasliši mlatiče, pa skoči v latiče. — Jasna velika maša dobro vino donaša. — Greh je pred sv. Jakobom krompir kopati, pred sv. Lovretom slivo odtrgati in pred veliko mašo jabolko zagrizniti. — Med mašama znesena jajca se lehko dolgo česa hranijo. — Med mašama beri in suši zdravilna zelišča. — Kdor po mali maši kosi, ta otavo za pečo suši. —

Kaka je bila letina 1905? Poljedelsko ministarstvo je o tem prijavilo sledečo statistiko: Lansko leto se je pridelalo v avstrijskih dež-

lah 14,840.941 metrskih centov (stotov) pšenice (za hektar 13,2 met. c.); 13,597 pire (2,8); 24,840.393 rži (12,7); 15,342.879 ječmena (12,9); 17,981.070 ovsja (9,9); 4,392.516 koruze (12,6); 867.039 prosa (13,6); 153,597.700 slame; 61.830 maka (8,7); 347.994 lanenega semena (4,8); 558.496 lana (7,7); 168.793 konopnega semena (6,8); 173.539 konoplje (6,5); 65.143 tabaka (12,3); 178.286 hmelja (8,2); 158.346.056 krompirja (122,7); 71.844.818 sladkorne pese (276,4); 30.276.860 korenja in per (233,9); 7.784.126 zelja (106,1); 1.309.580 buč (31); 83.390.943 sena (10,1); 21.502 grozja, 42.888 kostanja; 28.721 fig; 2.944.588 sadja s koščicami (Steinobst); 2.714.203 sadja s pečkami (Kernobst); 32.657 orehov; 3.314.005 hektolitrov sočivja (11,6); 2.996.182 hektolitrov belega vina; 2.083.200 rdečega vina; 257.882 hektolitrov šilherja (21,4). Vsega obdelanega in rodovitnega zemljišča je v tostranski avstrijski polovici 28.249.622 hektarov in izmed tega je: 10. 624. 161 njiv, 3.071 travnikov, 241.819 vinogradov, 979.561 gozdov. Lanska letina je bila srednje dobra.

Listnica uredništva in upraviteljstva.

Kaplan Lassbacher, Sv. Anton v Sl. Gorici: Tonzuiran prijatelj, če se na glavo postaviš, ti ne objavimo tvoj neumni popravek **Bralno društvo na Dobrni:** Fejst kerli ste, možkarji, ali če so Vam prav „nebesa odprtia“, ne objavimo Vašega duhovitega „popravka“. Tožite! — **Kaplan Schreiner:** Hudirja, Vi ste pa hud fant. Ali mi smo taki „grešniki“, da nas briga vaša jeza toliko, kakor lanský sneg. Ljubček v kuti, vas dopis romu v koš in se za cel tucat „popravkov“ imamo prostora. Servus! — **Gospod J. Čeček**, učitelj v Pečicah, nam ni nikdar poslat kakega dopisa o Vaupotiču, župniku v Podsredi. — **Mürz zuschlag**. Veseli nas, da Vam list ugaja. — F. K. Weisenberg. Dne 19. junija je prisla številka nazaj, zato smo Vas prečrtali. Zdaj bote zopet redno dobivali list. — **Dornova**. Dopis žaljiv, ne priobčimo. — **Velenje. Ustrežemo.** — **Sv. Jurij na Ščavnici.** Preosebno. Plantakura naznani šolski oblasti. Kaj reče o njegovih ljubimski zvezgi g. župnik? — **Lembach.** Pustite to. Pišite nam kaj druzega. — **Novi Slov. Stajerc:** Ker je očvidno, da hočete s svojimi ničvrednimi insulti škodovati osebam, ako ravno se Vam je že dokazalo, da lažete in le lažete, napeli budem v prihodnji številki druge strune!

Loterijske številke.

Trst, dne 29. julija: 50, 54, 19, 26, 18. Gradec, dne 14. julija: 55, 38, 8, 35, 13.

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

Ženitna ponudba.

Dekle, izurjeno pri obrtu, gospodinstvu in v ročnih delih, želi se poročiti z dobroščrnim mladičem ali vdovcem, ki ima le nekaj premoženja ali stalno službo. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, naj se pošljejo na upravnštvo „Stajerca“

390

Pravo domače platno

za rjuba in perilo priporočava po sledenih cenah:
Cela sešita rjuba za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, na samo 1 gold. 20 kr. — Najfinje sešita rjuba iz tenkega domčega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer na črpavo je platno 180 cm široko, meter samo 75 kracijev. Domače platno za „strozoke“ velja meter 20 ali 25 kr, za običajni meter 28 do 30 kr.

Vzoreci (maštre) se tudi vposlojajo na zahtevo,

Brata Slawitsch
trgovca v Ptiju, Florjanski trg

Najboljše

klajno apno

se dobri samo pri

Adolfu

Sellinschegg

Ptuj

nasproti

mestnega

gledališča

(teatra).

Žagarji in hlapci

se sprejmejo pri Francu Cleinsich v Tivmbergu na Koroškem.

377

Viničar

oženjen, z dobrimi izpričevali se sprejme tako ali mesec oktober t. l. v vinogradu v Mestnem vrhu. Vprašati je treba pri

g. Schwabu
Hauptplatz, Ptuj.

Močan razvažalec piva

(Bierführer) se takoj sprejme v službo. Kje? Pove upravnštvo „Stajerca“

395

Prodajalka

izvežbana v špecerijski trgovini se sprejme tako proti mesečni placi K 20-30 po procentih pri

g. Henrik Dobnik
v Zrečah pri Konjicah.

Lepo malo posestvo

7 oralov lepe rodovitne njive, sadonosnika s travnikom in mali vinograd, novo zidano gospodsko poslopje (Herrenhaus), viničarsko poslopje (Vinzehaus), gospodsko poslopje itd. Le ¼ hoda od kolovalova, 10 m od glavne ceste; za malo mlekarino prav pravljivo; zraven še vse slike, veliko sadja, krme itd. ter 2 kratevi. Cena z vsem gold. 3.600; brez krav ceneje; šparkasa ostane gold. 1000. Sadja prav veliko. Več o tem pove Franc Podlipnik Thesen No. 42 Maribor.

393

Mala dobro idoča krčma

v vasi blizu Maribora, hram zidan, z opeko krit, vse novo in v dobrem stanju, 1 oral dobre zemlje, — se proda za 1.750 gold. Tudi se dobri zraven 3 orale dobre zemlje, potem stane vse 2.150 gold. Šparkasa ostane gold. 1000. Več o tem pove Franc Podlipnik, Thesen 42. Maribor.

401

Veliko, prav lepo posestvo

1 uro hoda od Maribora, pri dobi cesti, se takoj samovoljno proda. Posestvo obstoji iz 90 oralov najbolj rodovitnih travnikov s samo sladko kromo, njive, gozd, kateri so polni, gorice, velik sadonosnik, vse obenem, lep, velik »Herrenhaus« s 6 lepimi sobami, kuhinja navzdol 2 mali sobi, 2 veliki presi, 3 kleti, vse zidano in z opeko krito, v najboljem stanju; veliko gospodarsko poslopje, 4 viničarski hrami, 2 konja, 4 voli, 7 krv, 1 tele, svinje, 4 vozovi, 1 parič, 1 lovski koles, 4 plugi, mlatilni in rezilni stroj, vodovodna pumpa, (Stall und Wirtschafts-Wasser-pumpe), vse orodje, ves letosnji pridelek; najboljša krma čez 1000 centov, veliko vinskih posode, 12 polovnjakov tokle, 3 pol. vina in vse kako stoji in leži — se proda po najnižji ceni 43.000 gold. Šparkasa ostane gold. 17.000, pa se od kupa lahko nekaj ostane. Več pove Franc Podlipnik, Thesen 42 Maribor.

399

Izvrstno lepo posestvo

obstoji iz hrama, 3 lepe sobe, kuhinja, predsoba, kamra, klet, vse dobro zidano in z opeko krito, gospodarsko poslopje, hlev za 8 glav živine, svinjaki, kolarnica itd. Drvarnica, vodnjak pri hramu, velik vrt, sadonosnik, lepi travniki s samo sladko kromo, rodovitne njive, gorice (amerikanec), gozd, vse pri hrami; posestvo stoji tik železnice in glavne ceste v prav lepem veselju kraju in za mlekarino in živinorejo posebno pravljivo. Cena je gold. 6.300; gori ostane okoli gold. 3.500. — Poleg tega je še več malih posestev tu okoli na prodaj. Več pove Franc Podlipnik, Thesen 42 Maribor.

402

Za vinogradsko posestvo g. Riharda Ogrizega v Karčovini (Leitersberg) pri Mariboru se iščejo:

Majer s 5 delavskimi močmi. Tisti dobi 190 gld. stantnine, 3 klastre drv, ima mleko od 3 krav, eno njivo za svojo uporabo in 30 kr. plače na dan.

En viničar s 5 delavskimi močmi. Tisti dobi 140 gold. stantnine, 3 klastre drv, in 30 kr. plače na dan, mleko od dveh krav in njivo za svojo uporabo.

En viničar s 6 delavskimi močmi. Tisti dobi 140 gold. stantnine, 3 klastre drv, 30 kr. plače na dan, mleko od treh krav, njivo in vrt za zelenjavno.

374

Nadviničar

(Oberwinzer) zanesljiv in spreten, ki naj ima kolikor mogoče največ delavskih moči, se sprejme za viničario v Podgorcah graščine Dornova. — Dalje se sprejmejo 2-3 viničarji, vsak s tremi delavskimi močmi. Zglasiti ali vprašati je treba pri

oskrbnosti graščine Dornova,
posta Moškanjce.

Mestni urad dež. kamernega mesta Ptuj-a.

Št. 8219

Ptuj, dne 26. jul. 1903

Naznanja se

da se bo pogojno odpovedala mostina in stantnina (Maut-und Standgebühr) za krompir, ako se dotični vozovi postavijo v zgornji gospodski ulici (obere Herrengasse).

V seji obč. sveta z dne 4. julija 1903 se je na splošno žejlo trgovskega zobra (gremija) ptujskih trgovcev začasno sprejel sledenji odlok in to zavoljo tega, da se povzdignejo in podpirajo pristni delnički semji:

Tisti, ki pripeljajo na vozovih krompir na sejem, ne bodo plačevali mitnine in stantnine, oziroma se jim ta znesek vrne, a svoje vozove z krompircem postavijo vsako sredo in petek v zgornji gospodski ulici.

Ta olajšava velja za poskušnjo samo za letošnji krompir.

Zupan:

Ornig. I. r.

Past „Einfach“ za uničevanje drevesnih škodljivcev.

D. R. S. M. 217. 918.

je najboljše sredstvo za pokončevanje najbolj nevarnih sovražnikov sadjarstva, kakor so:

Jabelčni tončič, jabelčni cvetoder in gosenica zemljemo-merka

(Obstmade, Apfelblütenstecher und Frostspanner).

Namen te pasti je: napraviti umetno skrivališče, v katerem se sadnemu drevu škodljiv mrčes ali njegove ličinke nabirajo in vnamejo na enem kraju drevesa, ki se imava zavarovati. Ta škodljiv mrčes potem ljudje ali ptički pcvci lahko poisčejo in uničijo. Ta pas ali past se porablja v mesecu majniku do novembra. Uporaba je tako lahka.

Cene pasa ali pasti »Einfach« za lovjenje škodljivcev mrčesa so:

1 zvitke (rola)	—	30 m po posti K	6·70	
2 zvitka	—	60 *	>	13—
4 zvitvi	—	120 *	>	24·50

Dobiva se pri:

Tvrđka Hirsch,
drevesnica v Celovcu.

394

Prodaja judendorfskega roman-in portland-Cementa. Tomaževa moke, Kajnita.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priloknosti 500 komadov za 1 gld.

95 kr.

Ena krasno poslačena precinata ura, katera točno teče in za katero se 3 leta janči, zato je primerno verižico, ena moderna zidana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prsten za gospode, z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasna mošnječek, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 parmanetovo gumbov, 3 gumbi za strajco, (3/4 dubljalat) s patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintuk iz niklina, 1 fini album s 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 razičnih smehin redi za stare in mlade, 20 razičnih redi za korespondenco in 300 drugih razičnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse te se poslje z uro vred, katera (sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpoljava se proti poštnemu povzetju ali če se denar poslje naprej.

Dunajska centralna razpoložljajalnica

P. Luet, Krakov (Kračak) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Oznano.

Delavci se sprejmejo: 1 kire delati (Hackenloben), izdelovalci, 12 brusici, 20 delavcev, 16 let starosti in prekrbljeni Naslov Juričev, Hammerwerk, Ptuj.

Spreten šaf

oženjen, ki je izvežban v gospodarskih opravljinah v nasvinogradovih i. t. d. 16 let starosti in prekrbljeni Naslov Juričev, Hammerwerk, Ptuj.

Hija

z 2 sobama, 2 kuhinji in klejtu, postne prostori, namešči s tremi

za svinje in javorino, po nizki ceni pred. Iz spadka tudi vrt in sadež, vsega skup je ¼ ora.

je od Ptuja 1/4 ure oddih ter tako primerna za penzionista. Naslov pošta Juričev, ništvo Stajerc.

Pekovski učenec

v pekarni na Zgornjem Juričevu, jasno dobra hitrost sprejme pri gospoj Ani Kepa v Cirkovcah pri Pragerskem.

351

Pekovski učenec v pekarni na Zgornjem Juričevu, jasno dobra hitrost sprejme pri gospoj Ani Kepa v Cirkovcah pri Pragerskem.

351

Proda se hiša za stanovanja

(Zinshaus) za 4 rodbini, s 3 kletmi, z hlevom za konje, krave in svinje, vse z dano in z opoko krito in v dobrém stavu. Zraven je vrt za zelenjavo in en oral sadovnica. To posestvo je v Kamniku 1/4 ure pешoda od Maribora. Vse se proda za 7000 K. Naslov se izvre pri upravnosti Štajerca. 353

Trgovski učenec

nemškega v slovenskem jeziku več, se sprejme v trgovini z manufakturnim in mešanim blagom pri Ludviku Krantsdorfer, v Sv. Duhu pri Polčanah. 354

Pivarniški učenec

pod ugodnim pogoji takoj sprejme v pivovarni.

J. Nagele
v Velikovcu.

Mlatilni stroj

je malo rabljen, za tri konjske geline, se takoj po ugodni ceni proda. Vprašajte

Graščinsko oskrbništvo
Vinica na Hrvatskem.

Franc Kaiser v Ptiju

Namerava razprodati zemljišča na svoji graščini Neustift, ki obstoji iz gozdov, travnikov, njiv in hiš in sicer na

— kose (parcele).

Kdor želi kaj kupiti naj se zglasti pri lastniku v Ptiju ali 12. avgusta na graščini

— Neustift.

393

Izgubilo

je v poslopnju nemške hranilnice (Sparkasse) vrednostno (Wertbrief), ki ima za lastnika vrednost K 200, za obseg pa je brez pomena. Izgubljene se prosi, naj to pismo pride v mestu hiši, kjer se mu do tudi najdenina izplačala.

Ihlapca za konje in ihlapca k volom

ihlapci je lahko obsejan, ali raje imam samoga. Vpraša se pri Francetu Slavitsch v Sv. Vidu pri Ptiju. 404

Posestvo

na tem travnikom se takoj po ugodni ceni proda skupaj ali hiše. Zraven je vodnjak z dolgo vodo. Vse je v dobrem stanju. Kupci naj se oglašijo pri Franetu Močevi v Brezuhah 23, post. Radče (Kranichsfeld).

Dva pekovska učenca
4-18 let stara, se takoj
oprimejta pri Matějovi Polanečku,
pok. v Konjicah. 389

Lepa nova hiša

v Slovenski Bistrici pri Sv. Jožefu, zidana z opoko krita, v kateri se nahajata dve sobi, ena kuhinja, ena jedilna, shramba in veza. Okoli hiše je 1/4 orala vrt. Več pove lastnik iste Janez Pleteršek v Slov. Bistrici st. 154. 392

Zenitna pouzdba.

Samec, 34 let star, ki ima v gostovini 4000 K. premoženja, posetov z vinogradom pa je vredno 6000 K. trezen in gospodaren, želi se prizentati na gostilno, trgovino ali pa mlin prve vrste. Nevesta naj bo samicna ali vdova z enim otrokom, ali bez otrok, poštenega vođenja. Ponudite naj se posluje pod st. 300. na upravnost Štajerca. 375

Tri kočije

6 navadnih vozov s kripami, 1 meter dolga truga, 1 pol metro dolga truga, 1 težek voz za vživo, 6 parov konjske oprave, verige (ketne) itd., vse dobro ohranjeno, potem vinski sode, sode od petroleja se v nedeljo dne 12. avg. 1906 ob dveh popoldne pri prostovoljni dražbi v hiši g. Brusa v Budini pri Ptiju prodajo.

397

Šafer za vinograd

spreten, ledičen, ki se prav pozna v delu v vinogradu in je zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v stalno službo. Ponudbe pod naslovom „šafer“ na upravništvu Štajerca. 387

Več delavcev

spretnih, ki so že delali pri kaki lesni industriji, se takoj v neki tovarni na Zg. Štajerskem proti dobrni placi in stalnemu delu sprejmejo. Dopisi z nadpisom „Holzindustrie“ na upravništvo Štajerca. 323

Premeščenje odvetniške pisarne.

Odvetniška pisarna dr. pl. Plachkija, ki je bila dozdaj v Ogerski ulici, je zanaprej na Mirovitskem trgu št. 5 v I. nadstropju nasproti sodniji. 359

Amortizacija.

Na predlog Jakoba Golob kot oporočnega zvršitelja po dne 13. majnika 1906 umrlega Janeza Simonič, župnika pri sv. Janu na Dravskem polju, se uvede postopanje v svrhu amortizacije baje zgubljene hranilnice knjižnice štev. 12. 162 hranilnega in posojilnega društva v Ptiju po 225 K 85 v.

Imetnik te hranilne knjižice se poziva, da svoje pravice v teku šestih mesecev do veljave shrani, ker bi se inače po preteklu tega obroka hranilna knjižica izrekla neveljavno.

C. kr. okrajno sodišče v Ptiju. odd VII dne 29./6. 1906.

Vinogradniki! Vinorejci!

Kadar potrebujete zanesljivo dober in frišni gumii za cepljenje trsja (Prima Reben-Veredungs-Gummibänder), dalje lanene konce za suho cepljenje trsja (Leinenzwirn zum Trocken-Veredeln) in jute-spago (Jute-Bindfäden), namesto rafije za zeleno trsje vezati, potem se vselej z zaupanjem obrnite pismeno ali ustreno do naju in bodite pripravljeni, da vam vsakokrat dobro in pošteno postrežete.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Za čevljjarje

priporočava njen imeniten, dober in trpežen lastin in žamet (Schuhlastin und Schulksammt), nadalje kako močne cuge za čevljete (Gummizüge), izvrstno laneno platno in suknjeni filc za furo, strufe, rincice in knofe, vsake vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posebno vrsto cvirna za usnje (leder) stepati in sicer poleg črne tudi vsake druge barve.

Prepričajte se in bote spoznali, da vam vselej dobro, pošteno in z nizko ceno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Za šivilje

prav posebno priporočava vso robo, potreben za obliko in nališp (Ausputz), žamet vsake barve, žido (svilo), atlas, dalje edveno nove žnorce (Ausputzborten), celo furo in sploh vse, kar potrebujete za svoje delo. Za obilen obisk se priporočava

brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Vozičke za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewagen), v katerih labko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40–50 K.

Cene so nizke, vozički so lečno in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor!

V najini podružnici (filiali) pri mostu (Wagplatz) priporočava;

pravi domači sesekan špeh, pravo domačo svinjsko mast (Schweinfette), pravi domači zelhan špeh in meso), izvrstni fini švicarski sir, radensko slatino, pravo domačo tikvino olje, fino kafé kg po 1 gld. 20 kr., fino moko (melo) kg po 10, 12, 14 kr., kakor vse druge specijerske reči. Kdor naju enkrat obiše, tisti ostane nama gotovo zvest odjemalec, ker mi skrbno paziva na to, da se vsakomur pošteno, dobro in točno postreže.

Podružnica bratov Slawitsch
trgovca v Ptiju pri mostu.

Styria-bicikelni

Novi modeli 1906.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140

160 Styria - bicikelni,

najfinješni (Strassenrad) po K 180—200 Styria-

bicikelni (Halbrennrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Doppel-

glockenlager po K 280 —

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 kron. Na obroke (rate) po ugodnimi pogojih prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesecnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastonj. Styria-bicikelni so dandanes najimenitejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje to bicikelne kakor tudi posamezne dele.

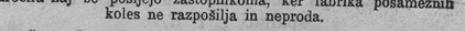
Ti bicikelni se smejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanzredno fino, toda trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si to fabrikat kupi, potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manj vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so tako nizko nastavljene in se toraj Styria-bicikelni vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, Ptuj,

zastopnika za okraj Ptuj, Ormož in Rogatec.

Naročila naj se pošljajo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in nepredra.

5000 goldinarjev plačila

za take, ki hotejo dobiti takoj brke ali pa, ki imajo plešo, ni boljšega sredstva kakor je pravi danski „Mos Balsam.“

„Mos Balsam“ povzroči, da dobi vsak takoj in sicer v teku 8 dni hrke in da mu začnejo rasti zopet izgubljene lasovje. Zakaj od moderne znanosti je dokazano, da „Mos Balsam“ upliva tako na lasne huške, da povzroči uže v 8 do 14 dneh bujno rast lasov ali pa brk.

Ako to ni res, placamo mi

5000 goldinarjev gotovega denarja

vsakemu tistem, kateri nima brk, kateri ima plešo ali pa brez lase in kateri je rabil tekom 6 tednov brez uspeha „Mos Balsam.“

Opomba: Mi smo edina firma, kateri je mogoče enako jamčiti. Na razpolago so opisni priporočila zdravnikov. Pred ponarejavalcem se nujno svari.

„Kar se tiče mojih poskusov z „Mos-Balsam“-om usojam si Vam poročati, da sem s tem balzalom popolnoma zadovoljen. Že po preteklih dnevih pokazala se je očitna [rast brk sicer mehkih in jasne barve, toda] krepke. Po preteklih dveh tednih dobila so brke svojo naravno barvo in potem še le pokazala se je prav očvidno izvršen upliv Vašega balzama. Zahvaljujte Vas bilježim I. C. Dr. Tverg, Kopenhagen.

Jaz podpisana smelo priporočam vsakomur pravi danski „Mos-Balsam“ kot zanesljivo, neškodljivo sredstvo, katero povzroči zopet rast lasov. Meni so izpadali delj časa lasje tako, da sem dobila tu in tam na glavi popolnoma gola mesta. Ko pa sem rabila „Mos Balsam“, začeli so mi prej ali pa po postnem povzetju. (Nachnahme). Pisati je treba na največje specjalno trgovino sveta.

Mos-Magasinet, Copenhagen 370. Dänemark.

Dopravnice (karte) je treba frankovati z znakom (marko) po 10 vinarjev, pisma z znakom do 25 vinarjev.

Razpošiljava solid. čeških glasbil

po velikih fabričnih cenah. Pri izviru kupi se najbolj. Glasom mojih pošiljavnih pogojev je naročevalcev brez risike, ker je zamenjava dovoljena ali se vrne denar. Glasle za soljarje že za gold. 2.80, 3.-, 3.50, 4.-, 5.- in 6.-. Koncertne glasle za gold. 7.-, 8.-, 10.-, 12.-, glasle za orkester z močnim glasom gold. 14.-, 18.-, 20.-. Solo-glasle gold. 25.-, 30.-, 40.-, 60.- in 80.-. Lok za glosi po kr. 50, 60, 80, gold. 1.-, 1.50, 2.- in dalje. Pikele in pištalke lepo izdelane po kr. 50, 80 in gold. 1.-, 1.50, 2.- in dalje. Klarineti, najfinisce izdelani po gold. 4.50, 5.-, 6.-, 7.- in dalje. Posiljanje po postnem povzetku ali se denar prej posilja po Erzgebirgske Misik-versandhaus.

Hanns Konrad v Brüks-u št. 876 (Češko).

Cenik z več 1000 slikami pošiljajo vsakemu na zahtev postnem povzetku.

Dobre ure po ceni s 3letno pismeno garancijo,

gold. 3.80

Prave srebrne
remonto-ure

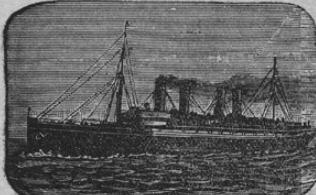
od c. kr. novčega urada ščemljane s steklinasto cifernico, s kazalcem sekund, dobro in točno regulirane, la kakovosti gold. 4.80. Ista ura z zlatnim robom gold. 5.50, z 2 pravima srebrnima pokrivaloma brez zlatega roba gold. 5.75, z 2 srebrnimi pokrivalama z zlatnim robom gold. 6.50. Prava punciranja anker-remonto ure, dvojno pokrivalo, izvrstno notranji izdelano s 15 rubin-kamni, krasna cifrenica kazalcem sekund, fino blago, kakovosten reguliran, 3 leta garancija gold. 8.50. Ure za gospo, zlate in srebrne v bogatih zalogah. Vse ure so točno repašrane in načrtane regulirane, zato 3 letna rešna pismena garancija. Zamenjanje dovoljeno all denar nazaj. Posiljanje po postnem povzetku ali se denar prej vpošije po

Hanns Konrad Prva tvrdka ur. v Brüks-u št. 876.

(Češko.) Cenik z mnogimi slikami zastavljen in franko.

328

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Rednadirektnazvez za brzo- in poštнимi parniki, ki imajo dvonatevijke,

iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Stajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, Österr. Hof.

209

Meščanska parna žaga.

Na novem lentrnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hldoi, itd. po zahtevi takoj raz- žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

Zahtevajte brezplačno in franko moj veliki ilustrirani cenik z čez 1000 slikami o niklastih, srebrnih in zlatih urah, sistem Roskopf, Halm, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor vsakovrstnih srebrnih in zlatnih po pravtovarniških cenah. Niklasta remonto-ura K 3.- Sistem Roskopf-patent 4.- Sistem Roskopf, éerna-jeklova remont. ura 4.- Svicaarska originalna sistem Roskopf patent-uro 5.- Goldin rem. ura „Luna dell.“ 7.50 Srebrna rem. ura „Gloria dell.“ 7.60 Srebrna rem. ura z dvojnato pokrivalom 11.50 Srebrna eklepna verzica z sklepom, 15 gr. teka 2.40 Ruska tula-niklasta-anker-rem. ura z „Luna dell.“ 9.50 Ura kavavica K 8-50, budilica K 2-90, kuhinjska ura K 3-50, „Schwarzwälder“-ura K 2-

Za vsako ura 3 letno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjanja dovoljena ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (Češko).

518

Ura z verižico samo 2 K.

Slezijska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K, obenem se pismeno tri leta jamči. Po postnem povzetju razpošilja prusko-slezijska eksportna hiša

F. Windisch, Krakov, Nr. U64.
Opomba: Za neugajajoče se denar vrne.

Red Star Line, Antwerpen

V Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaju ali

Franc Dolenc, konc. agent v Ljubljani, kolodvorske ulice štev. 41.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledčih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1. uri popoldan in vsako nedeljo in vsak prazni ob 1/2.11. uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj. carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Brata Slawitsch

v Ptaju priporočata izvrstne šivalne stroje (Nahmaschine) po sledčih ceni:

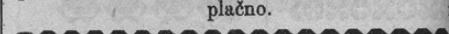
Singer A 70 K -
Singer Medium90 -
Singer Titania120 -

Ringschiffchen 140 -
Ringschiffchen za krojače 180 -
Minerva A 100 -
Minerva C za krojače in čevljarje 160 -

Howe C za krojače in čevljarje 90 -

Cylinder Elastik za čevljarje 180 -

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najniže cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbah plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Kmetje!

Pri svojem delu na njivi in v vinogradu in kadar zidate nove kleti itd., najdete v časi not v zemlji star denar, zlat, srebrin bakren, raz stare predmete iz kovine, kosti in kamen (pogosto z napisom). Ne ostrgajte takih red drugače nimajo vrednosti. Po hišah imate pogod različne vrče (majolke), pase, podobe in raz drugo šaro, ki je ne potrebujete in ki nima vas nobene vrednosti. Take stare reči prinesite

Jožefu Gspaltl, zlatarju v Ptaju, ki take reči ja k o d r a g o kupuje za ptujski mu-

Kranjski naravni brusilni kamni.

in osle dajo najboljšo ostrino kosam in srpm, na kar se celno kmetovalci in trgovci opozarjajo.

I. kakovost z ručedjo varstv. znakom "kosec" K 20-
II. " z zeleno "kosec" K 18-
III. " sive barve, več vrst, zelo dobr. K 8-

in sicer za 100 kosov z zaboljem, kolodvor posilja

J. Razboršek

Smartinj pri Litiji, na Kranjskem

En zavoj s 15 uzornimi kamni K 250 franko.

Franca Vollgruber-ja gostilna „zur Bierquelle“ v Celju, Rathausgasse 6.

Tam se dobivajo izvrstna stajerska vina, izborna Reininghausovo marčno pivo, tako dobre top in mrzle jedi in prenočišča po nizki ceni.

